

Je mi méně než 65 let, pobírám důchod na UA, budu veden jako důchodce i v ČR?

Invaliditu osoby s udělenou dočasnou ochranou může pro účely zdravotního pojištění posoudit zdravotní pojišťovna. Pro zařazení do státem hrazené platební kategorie je potřeba zdravotní pojišťovně doložit lékařskou dokumentaci, ze které bude patrné, že se jedná o osobu se **závažným dlouhodobým zdravotním stavem, který neumožňuje výkon práce**. V případě kladného posouzení pojišťovna zařadí pojištěnce do státem hrazené platební kategorie. Do této kategorie nemůže být zařazena osoba, která je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání na Úřadu práce.

Jak se hradí pojistné za děti?

Děti ve věku do 18 let s udělenou dočasnou ochranou jsou státními pojištěnci a pojistné je hrazeno státem.

Jsem zaměstnaný, jak je hrazeno pojistné?

Pojistné za zaměstnance hradí vždy zaměstnavatel a to tak, že jedna třetina pojistného je zaměstnavatelem stržena zaměstnanci z jeho platu a dvě třetiny hradí za zaměstnance zaměstnavatel. Zaměstnanec je povinen informovat svého zaměstnavatele, u které zdravotní pojišťovny je pojištěn.

Mají osoby s dočasnou ochranou průkaz pojištěnce?

Osobám s udělenou dočasnou ochranou je vystavován výhradně papírový „Náhradní doklad o zdravotním pojištění“ bez ohledu na to, zda jsou zaměstnanci, státními pojištěnci nebo samoplátci. Tento doklad opravňuje držitele k čerpání plné zdravotní péče na území České republiky a je rovnocenně platný, jako průkaz zaměstnaného pojištěnce.

U lékaře neakceptují papírové potvrzení a vyžadují platbu, jak postupovat?

Papírový „Náhradní doklad o zdravotním pojištění“ je plnohodnotným průkazem pojištěnce určeného pro pojištěnce s dočasnou ochranou a opravňuje jeho držitele k čerpání plné zdravotní péče na území České republiky. V případě nejasností má poskytovatel zdravotních služeb i samotný pojištěnec možnost obrátit se na příslušnou zdravotní pojišťovnu.

Ztratil jsem potvrzení o pojištění, co mám dělat?

V případě ztráty dokladu o zdravotním pojištění je možné požádat o nové osobně na kterékoliv pobočce OZP nebo elektronicky. Potvrzení je možné také okamžitě vygenerovat online.

Jak zjistím, že mám platné pojištění?

Platnost pojištění je možné ověřit jednoduše u své zdravotní pojišťovny, a to buď elektronicky případně telefonicky na lince OZP 261 105 555.

Mám potvrzení o pojištění z OZP i z jiné zdravotní pojišťovny, které je platné?

Pokud má pojištěnec více než jeden aktuálně platný náhradní doklad o zdravotním pojištění od více zdravotních pojišťoven, musí neprodleně navštívit nejbližší pobočku OZP, kde pracovníci ověří stav pojištění dané osoby. Pojištěnec může být pojištěn **vždy pouze u jedné zdravotní pojišťovny**.

Musíme být celá rodina registrována u jedné ZP?

Novorozené dítě je pojištěno **vždy u té zdravotní pojišťovny, kde je pojištěna matka v době porodu**. Starší dítě a ostatní členové rodiny mohou být pojištěni u kterékoliv zdravotní pojišťovny. Změnit zdravotní pojišťovnu je možné jednou za 12 měsíců, a to k 1. dni kalendářního pololetí.

Je možné najít lékaře ukrajinsky/rusky mluvícího?

Dotaz na ZÚ.

Kde je možné najít lékaře, který mne ošetří (různé odbornosti).

Dotaz na Asistenční službu.

Nepožádal jsem o prodloužení víza dočasné ochrany, co mám dělat?

V případě, že osoba nepožádala o prodloužení dočasné ochrany a není ani zaměstnancem, účast v systému veřejného zdravotního pojištění České republiky zaniká. Osoba se v tomto případě obrátí na Odbor azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky (OAMP) ve věci žádosti o udělení opakované dočasné ochrany. V případě udělení nové dočasné ochrany tuto skutečnost osoba neprodleně oznámí své zdravotní pojišťovně a bude ode dne udělení nové dočasné ochrany opět pojištěna.

Dočasná ochrana mi byla ukončena, jak mám ukončit zdravotní pojištění?

V případě ukončeného víza dočasné ochrany je pojištěnec povinen tuto skutečnost **oznámít své zdravotní pojišťovně, a to v zákonné lhůtě do 8 dnů**. Pokud není jiný důvod setrvání pojištění, např. zaměstnání, **zdravotní pojištění bude ke dni ukončení dočasné ochrany ukončeno**. Skutečnost o ukončení víza osoba oznámí i ostatním institucím, např. úřadu práce, u kterého je vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání. V případě, že je osoba i po ukončení dočasné ochrany zaměstnána, oznámí tuto skutečnost zdravotní pojišťovně. V takovém případě trvá účast v systému veřejného zdravotního pojištění po celou dobu pracovního poměru.

Odejel jsem z ČR a už se nevrátím. Zůstal mi dluh na pojistném, co mám dělat?

V případě neplnění povinnosti hrazení pojistného bude pojištěnci vyměřeno dlužné pojistné a s tím i související penále z prodlení, které až do úhrady dluhu na pojistném narůstá. Dlužná částka je po pojištěnci vymáhána. V této situaci doporučujeme neprodleně kontaktovat svou zdravotní pojišťovnu a požádat o informaci o aktuální výši případného dluhu a o možnostech úhrady. Kontaktovat OZP je možné i elektronicky.

Mám vízum podruhé, musím se přihlásit u stejné pojišťovny?

Osoba, které nebyla dočasná ochrana prodloužena a následně jí byla udělena zcela nová opakovaná dočasná ochrana, má možnost vybrat si, u které zdravotní pojišťovny bude pojištěna. V případě jakýchkoliv změn týkajících změn platnosti dočasné ochrany má pojištěnec povinnost tuto skutečnost oznámit neprodleně zdravotní pojišťovně.

Je mi 65 let, jak mám hradit pojistné?

Za osoby starší 65 let je plátcem zdravotního pojištění stát. Zdravotní pojišťovně není potřeba informaci o dosažení věku 65 let hlásit, osoba bude automaticky zařazena do státní platební kategorie.

Jsem student a je mi více, než 18 let. Jak mám hradit pojistné?

Za osobu studující ve věku 18 - 26 let je plátcem pojistného stát. Pro zařazení do platební kategorie student je potřeba zdravotní pojišťovně doložit potvrzení o studiu. V případě dálkového studia na Ukrajině student doloží potvrzení o studiu a vyplní čestné prohlášení, které je k dispozici [zde](#).

Jsem automaticky vedená jako pečující matka, když jsou děti pojištěné u stejné pojišťovny jako já?

Zařazení do státem hrazené platební kategorie **není automatické**. Každý pojištěnec má ze zákona **ohlašovací povinnost a veškeré změny je povinen zdravotní pojišťovně nahlásit ve lhůtě do 8 dnů**. Pro zařazení do státem hrazené platební kategorie osoby pečující je potřeba zdravotní pojišťovně doložit **doklad dítěte**, o které osoba pečuje (rodný list dítěte, pas) a dále vyplněný **formulář čestného prohlášení**, ve kterém osoba potvrzuje, že celodenně, osobně a řádně pečuje o dítě do 7 let věku nebo o dvě děti do 15 let, přičemž dítě není umístěno v mateřské škole, jeslích popřípadě v jiném podobném zařízení na dobu delší než 4 hodiny denně a dále, že nemá příjmy ze zaměstnání ani ze samostatné výdělečné činnosti. Do této kategorie se může zařadit **vždy pouze jedna osoba**, a to matka, otec nebo osoba, která převzala dítě do péče. Formulář je k dispozici [zde](#).

Mám 2 děti, všichni máme vízum dočasné ochrany, ale děti jsou na Ukrajině, musím platit?

Za osobu pečující o dítě se považuje osoba, která nemá příjmy ze zaměstnání, ani ze samostatné výdělečné činnosti a **celodenně, osobně a řádně** pečuje o jedno dítě do 7 let věku nebo o dvě a více dětí do 15 let věku. Pokud děti nejsou společně s osobou pečující na území ČR, nelze takovou osobu zařadit do státem

hrazené platební kategorie. V případě, že u osoby není jiný důvod jejího zařazení do státem hrazené platební kategorie, např. evidence na úřadu práce, stane se samoplátcem a hradí pojistné na zdravotní pojištění.

Poskytuje pojišťovna svým pojištěncům nějaké výhody?

Pojišťovna OZP nabízí celou řadu benefitů ať už v oblasti prevence a tím i předcházení zdravotních problémů či příspěvky na konkrétní pomůcky.

Přehled všech benefitů, včetně podmínek jejich čerpání je k dispozici na webových stránkách OZP nebo přímo v aplikaci Vitakarta.

Poskytuje pojišťovna na všech pobočkách ukrajinskou přepážku?

Přepážka s ukrajinsky hovořícím pracovníkem je v tuto chvíli na pobočce kontaktního centra **Praha 4 – Roškotova**. Navštívit je ale možné samozřejmě kteroukoliv pobočku OZP, kde se pracovníci snaží např. za pomoci překladače vyhovět požadavkům pojištěnce. Další možností je kontaktovat pojišťovnu elektronicky.

V případě obecných dotazů týkajících se dotazů souvisejících s dočasnou ochranou je možné obrátit se na informační linku + 420 226 20 1221 určenou občanům Ukrajiny.

Vracím se na Ukrajinu, nevím, jestli se vrátím zpět do ČR. Co mám dělat?

Účast v systému veřejného zdravotního pojištění je pro držitele dočasné ochrany na území České republiky **povinná**. Pro zrušení zdravotního pojištění je potřeba **vzdát se udělené dočasné ochrany** a doložit pojišťovně potvrzení. Dnem vzdání se dočasné ochrany zaniká účast dané osoby v systému veřejného zdravotního pojištění.

Vzdát se dočasné ochrany je možné osobně na **Krajském asistenčním centru pomoci Ukrajině (KACPU)** nebo na některém z pracovišť **Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky (OAMP)**.

Odjízdim na Ukrajinu a mám v plánu se do ČR vrátit. Co mám udělat?

Osobě, která se dočasné ochrany nevzdala, nezaniká účast v systému veřejného zdravotního pojištění. Před odjezdem na Ukrajinu je proto potřeba tuto skutečnost **oznámit své zdravotní pojišťovně**.

O výjezdu na Ukrajinu bude sepsáno **prohlášení o dlouhodobém pobytu**. Dnem následujícím po dni, kdy osoba prohlášení k dlouhodobému pobytu učinila, zaniká nárok na čerpání zdravotní péče v systému veřejného zdravotního pojištění a to až do návratu zpět do České republiky. Po dobu dlouhodobého pobytu zaniká povinnost hrazení pojistného.

Ihned po návratu z dlouhodobého pobytu do České republiky pojištěnec **informuje svou zdravotní pojišťovnu** a předkládá potvrzení o svém pobytu na Ukrajině, např. razítkem v cestovní dokladu o překročení hranic Ukrajiny. Pokud osoba již na Ukrajinu vycestovala a neučinila prohlášení k dlouhodobému pobytu, neprodleně o tom pojišťovnu informuje.

V případě opakovaného výjezdu na Ukrajinu je možné učinit nové prohlášení k dlouhodobému pobytu **nejdříve za dva celé kalendářní měsíce** od návratu z předchozího dlouhodobého pobytu. Za tyto dva měsíce má pojištěnec povinnost uhradit pojistné, pokud není plátcem pojistného stát nebo zaměstnavatel.

Jaké jsou podmínky odjezdu do zemí Evropské Unie (EU)?

Osoba s udělenou dočasnou ochranou má právo pohybovat se maximálně po dobu 90 dnů v každých 180 dnech v rámci Evropské Unie. Nároky spojené s čerpáním dočasné ochrany vydané Ministerstvem vnitra České republiky včetně čerpání zdravotní péče se vztahují na území České republiky. Po svém návratu do České republiky pojištěnec informuje svou zdravotní pojišťovnu.

Před odjezdem do jiné země Evropské Unie je potřeba informovat svou zdravotní pojišťovnu. Doklad o zdravotním pojištění je platný na území České republiky. Doporučujeme tedy před výjezdem do jiné země sjednat komerční zdravotní pojištění pro případné krytí zdravotní péče.

Mám dočasnou ochranu a narodilo se mi miminko. Otec je Čech. Kde a jak dítě pojistím?

Pokud rodiče novorozence nejsou sezdaní a otec je Čech s trvalým pobytem, je potřeba zdravotní pojišťovně doložit potvrzení o získání českého občanství a trvalého pobytu na území České republiky. Pokud rodiče neřeší české občanství po otci, pak je nutné na Ministerstvu vnitra ČR dorešit jiný druh pobytového oprávnění. Podle druhu pobytového oprávnění je dítě registrováno do systému veřejného zdravotního pojištění, a to buď s platbou zákonného zástupce, nebo bez přímé úhrady.

Změny v přístupu ke zdravotnímu pojištění pro osoby mladší 18 let s dlouhodobým pobytem v České republice od 1. 1. 2024 – týká se i pojištěnců s dočasnou ochranou?

Změna zákona od 1. 1. 2024 se týká **všech dětí do 18 let, které mají platné povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky**. Tyto děti budou účastníky systému veřejného zdravotního pojištění a pojistné za ně bude hrazeno zákonným zástupcem.

Osoby s dočasnou ochranou mají odlišné pobytové oprávnění a jsou již nyní povinně účastníky systému veřejného zdravotního pojištění. Změna zákona od 1. 1. 2024 se jich týká v případě ukončení dočasné ochrany, a pokud má dítě dlouhodobý pobyt v ČR.

Mám dočasnou ochranu a jsem pojištěn u OZP. Nyní chci odjet pracovat do jiné země EU. Co mám dělat?

V případě zaměstnání v jiném členském státě Evropské Unie pojištěnec tuto skutečnost své zdravotní pojišťovně **neprodleně oznámí**. Pojištěnec vyplní formulář **Prohlášení o těžišti zájmů v EU** a doloží potřebné doklady související se zaměstnáním. Účast v systému veřejného zdravotního pojištění **zaniká** dnem následujícím po dni odjezdu do země EU.